

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. A quibus sententiis seu actibus appellareliceat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

4. In Episcopo, cuius prorogata est iurisdictio.
5. In delegato à Principe.
6. In arbitro.
7. In iudice, qui revocavit gravamen.

Appellari regulariter potest ab omnibus Iudicibus, qui sententiam tulerunt, sive sint ordinarii sive delegati, *can. Omnis, can. Ad Romanam 2. q. 7. Speculator h. tit. §. videndum restat. 18. & lare Scaccia De appellat. qu. 16.* Cum enim appellatio habeat naturam defensionis, *cap. Cum speciali 61. §. porro h. tit. omnibus regulariter permittitur esse debet: nec facit injuriam Iudici, qui ab eius sententia appellat, Rebuff. Tract. De supplicat. n. 49.*

2. Fallit autem hæc regula, Primò, in Principe, non recognoscente superiorem, nisi ad aliorum relationem pronuntiaverit, aut à male informato ad melius informandum appelletur, *Scaccia q. 8 n. 65.* quia de substantia est appellatio, quod fiat à minori ad majorem, quem non habet, qui alium non recognoscit superiorem. Si tamen sententia Principis hujusmodi sæcularis contineret manifestam iniquitatem, posset ab ea appellari ad Papam *arg. Glof. in cap. Ex transmissa sup. de foro competenti.* quia Papa ratione peccati omnium talium Principum est Iudex competens.

3. Secundò, fallit in supremis Conciliis, quia eorum sententia censetur sententia Regis aut Principis.

4. Tertio in Episcopo, cuius iurisdictio fuit prorogata, *l. Episcopali Cod. De Episcopali auctoritate.* Idque speciale est in Episcopo: nam secus obtinet in alio Iudice prorogato, vel dato de communi consensu partium, *l. Ex consensu 23. hoc tit.*

5. Quarto, in delegato à Principe, cum clausula, *Remota appellatione, c. Pastoralis 53. h. tit.* quæ tamen clausula de frivola & levi, non etiam de gravi & legitima appellatione intelligi debet, *d. cap. Pastoralis Gaill. Observ. 33. n. 4. & 5.* De effectu verò istius clausulæ vide citatos à Maranta, *6 p. principali acti 2. n. 238.*

6. Quintò, in arbitro, nisi fuerit arbiter Juris, ut antè diximus, *ad Tit. de arbitris.* Vide Marantam *d. 6 p. acti 2. principali n. 262. & seqq. & 4. p. principali Distincta 6. versic. Quæ an coram arbitro &c.*

7. Denique in Iudice, qui revocavit grava-

mem, quod fuerat comminatus: nisi alio modo sit suspectus, *c. Cum cessante 60. h. tit.*

§. IV.

A quibus sententiis seu actibus appellare liceat, vel non.

1. Iure civili appellatur à sententia definitiva.
2. Et ab interlocutoria, vim definitiva habente.
3. Iure Canonico ab omni gravamine.
4. Ex Concil. Trid. tantum à gravamine irremediabili.
5. Ab eadem sententia tertio appellare non licet.
6. Non appellatur verus consummatus.
7. Non confessus & convictus.
8. Non reus de crimine notorio.
9. Antè condemnatus de crimine hæresis &c.
10. Non condemnatus pro debito publico.
11. Non Officialis condemnatus à suo Iudice.
12. Præterea non appellatur à sententia in causa incimarum.
13. Non ab eo actu, quem quis probavit.
14. Non in causis requirentibus celeritatem.
15. Non à nominatione ad munera publica.
16. Non ex vi clausulæ Appellatione remota &c.

Regulariter quoque appellari potest à quacumque sententia, & quibuscumque causis seu actibus, sive civilibus sive criminalibus. *Cum Romana 5. h. tit.* nisi id inventur prohibetur à Iure Rebuff. *Tract. De appellat. in præfat. n. 72.* quia regulariter appellatio est magis favorabilis, quam sententia, *Gonzales ad Reg. VIII. Cancell. in annor. ad Glossam 9. contra nullitates & attentata num. 25.* Hoc tamen discrimine inter jus civile & Canonicum, quod iure civili tantum permittitur appellatio à sententia definitiva & quidem valida: nam ab invalidis, cum ipso iure sint nullæ, frustra appellatur, *solo titulo Codic. Quando provocare non est necesse, d. tit. D. Quæ sententia sine appellat. rescinduntur. l. Si expressim 19. D. hoc tit.* licet in dubio nullitas possit per alternativam appellationi conjungi *DD. in d. l. Si expressim.*

2. Ab interlocutoria verò sententia appellare hoc iure non licet. *Ante 7. Cod. Quorum appellat. non recip. l. fin. C. De sent. & interlocut. om. iud.*

nisi certis casibus, quibus scilicet interlocutoria vim habet definitivam, & continet gravamen, quod per sententiam definitivam vel appellacionem ab ea reparari non possit, l. *Intra 4.7. D. de minoribus, l. 2. D. de appellacionibus recipien. l. Arbitr. D. Qui satisd. cogant.* Vide latius Hostiens. in *Summa h. t.* cum quia alias idem Judex interlocutoriam, quam tulit, revocare potest; tunc etiam, quia si in ea peccatum sit, id coram eodem quoque iudice per subsequentem sententiam definitivam corrigi potest. Et idem præsumit lex tales appellaciones interponi tantum causâ differendæ litis, unde & appellaciones ejusmodi interpretæ vocant appellaciones frustratorie dilacionis, arg. l. 2. *C. de Episc. audientia.*

3. Jure autem Canonico ab omni interlocutoria, imò & ab omni gravamine, etiam extra iudicium aliqui illato vel inferendo, appellare licet, d. *Cum sit Romana § si vero, c. Bona memoria 52, c. Vi debitor 59. Et alius h. t.* quia appellatio est species defensionis, & in præsidium innocentie comparata, c. *Pastoralis 53. Et c. Cum specialis 61. § porro, h. t.* Julque Canonicum omnem iniquitatem corrigi statim cupit, nec vult diffinitionem sententiam definitivam, quæ sæper multo post tempore sequitur.

4. Cæterum Concilium Trid. sess. 24. cap. 20. *De reformat. c. Sess. 13. cap. 2. De reformat.* non aliter permittit appellari ab interlocutoria, quam si vim definitivam habeat, & gravamen continet irreparabile, cujusmodi est incarceration, tortura, excommunicatio, suspensio, interdictum, Palsæ. *Praxis Episcop. p. 2. cap. 4. art. 15. De appellat. num. 3.* omni que adeo actus intractabilis, & quo executioni mandato pars gravata amplius sublevari non potest per definitivam, aut appellacionem à definitiva, vel non sine difficultate & præjudicio partis aut negotii principalis, Gonzales ad Reg. v. 111. *Cancel. in Annotat. ad h. 9. numer. 176. Et tribus seq.*

5. Dixi, regulariter, appellari posse à quacumque sententia; quia multi sunt casus, quibus appellatio non est permissa. Nam in primis ab una & eadem sententia, sive definitiva sive interlocutoria, & ab uno & eodem iudice, tertio appellare non licet, c. *Tua nobis 63, h. t. l. 1. Cod. Ne liceat in una eadēque c. c.* quia præsumit lex & Canon illud esse justum, quod tribus

diversorum iudicum conformibus sententiis est firmatum; & quidem præsumptione juris & de jure. nam alias lites in infinitum protraherentur. Si tamen per tertiam sententiam inferatur novum gravamen, ut si tertius Judex condemnaret in expensas, in quas alii non condemnarunt, poterit ab illo gravamine appellari: sicut & is, qui bis appellavit, potest sententiam tertiam dicere nullam; & si super ista nullitate succumbat, licebit iterum appellare tanquam à novo gravamine.

6. Secundò, verus contumax non appellat, l. *t. Cod. Quorum appellat. non recipi. l. Ex consensu 2. §. fin. D. h. t.* Vide Scacciam de appellat. qu. 17. *limitat. 3. n. 4.* quia appellatio datur oppresso & gravato à iudice, non autem ei, qui iudici est rebellis; uti est verus contumax.

7. Tertio, Confessus & simul convictus non appellat, si utriusque sponte sua confessus, & clarâ probatione convictus sit: non vel si per tormētā sit confessus, aut dubiâ probatione convictus, aut si confessus solummodò fuerit, & non convictus, vel contra: nam tum appellare posset, quia duo illa copulativè requiruntur, de jure non tantum civili, sed & Canonico, in causis tam civilibus, quam criminalibus, ut tradit Maranta 6. p. *auth. 2. n. 292.* ubi declarat, quo pacto intelligendum sit, c. *Romana 3. §. fin. autem h. t. in 6.* quo innui videntur, confessum, & non convictum, audiendum non esse ex quo aliqui differentiam inter jus civile & Canonicum desumunt.

8. Quarto, non appellatur in factis notoriis, c. *Cum sit 5. in fine, c. Pervenis 13. c. Consuluit 14. h. t.* nisi appellacioni inseratur causa rationabilis. Gloss. in d. §. *fin. autem in v. manūetur*: constat enim reum, de crimine notorio condemnatum, si appelleret, tantum appellare differendæ pœnæ causâ: quod admitti non debet, cum, ut ait Pont. appellatio non sit remedium ad defensionem iniquitatis, sed ad præsidium innocentie constitutum, c. *Cum specialis 61. §. porro hoc tit.*

9. Quintò, condemnatus de crimine falsæ monete, l. *1. C. de falsa Moneta*, læsæ Majestatis, l. *Constitutiones D. h. t.* aut hæresis, c. *Vi inquisitionis De hæreticis in c. aut de rapto virginis, l. unica §. si autem Cod. de rapto virginis.* In quibus tamen criminalibus appellari potest ante sententiam.

10. Sexto, condemnatus pro debito publico seu fiscali *l. Abstinentum 4. l. fin. C. Quorum appell. non recip. can. Et qui appellat. §. quoties 2. q. 6.* quando scilicet fiscus certat de damno vitando: scus, si de lucro captando.

11. Septimo, Officialis alicujus Iudicis, convectus & condemnatus pro gestis in officio, à suo iudice non appellat, *l. Nulli Cod. Quorum appellat. non recip.* sicut quilibet officialis, condemnatus in syndicato, ad effectum retardandæ executionis.

12. Octavo, non appellatur à sententia lata in causa decimarum, *c. Tua nobis, & ibi Glos. inf. De decimis*: nec item de jure civili à sententia lata in causa possessorii, *l. 1. Cod. de momentanea possess.* quando scilicet causa modici est præjudicii cujusmodi est iudicium spoliationis, quod summarie & veluti in momento expediti consuevit. Et hoc quoad effectum retardandæ executionis: alioquin valet appellatio quoad effectum devolutivum. Similiter de jure civili non appellatur in causis minimis, & brevioribus secus de jure Canonico.

13. Nono non appellatur quis ab eo actu, quem probavit, *l. Ab eo Cod. Quomodo & quando Index &c.* Similiter non appellat, qui renuntiavit appellationi suæ, sive expressè, sive tacitè, *l. fin. Cod. de temporib. appellat.* uti quando accepit terminum ad solvendum.

14. Decimo, non appellatur in causis requirentibus celeritatem, saltem ad impediendam executionem: nec ubi agitur de regularis disciplinæ correctione, *c. An nostrum & aliss. v. quia ut ait Pont. d. c. Ad nostram*, remedium appellationis non ideo est inventum, ut abenti à religionis & ordinis observantia exorbitanti debeat in sua nequitia participium exhibere: nisi corrigens excedat modum in corrigendo, quia tum appellare licet, causa gravaminis expressa, *c. de Priore 31. h. 1.*

15. Undecimo, non appellatur à nominatione ad munera auctoritate publica, & utilitate privata, v. g. ad tutelam, *l. 1. §. si quis D. Quando appellandum sit* Alioquin à nominatione ad munera auctoritate & utilitate publica, licet appellare, *d. 2. Cod. de decurionibus.*

Duodecimo, non etiã ab actu, qui fit secundum juris dispositionem, nisi expressa & inserta rationabili causa, ob quam admitti appellatio debeat: quia regula generalis est,

quod à lege generali, lata ab eo, qui habeat potestatem ferendæ legis, non possit appellari *textus & Dd in c. Quia nos 82. h. c.*

16. Denique, ut alios casus omittam, non appellatur in causis commixtis cum clausula, *Appellatione remota*: quia clausula, quoad appellationem à definitiva, solus princeps in rescriptis suis uti potest, quoad interlocutoriam verò etiam inferior. Nec item à sententia et communicationis, jam lata, saltem ad effectum retardandæ executionis. Nec insuper à mentione & mandato de retinendo in Ecclesia, quam quis obtinet, *c. Pervevit 28 & ibi Dd h. tit.*

Notandum postremo, pro complemento, quod in omnibus casibus, in quibus non potest appellari à sententia definitiva, potest appellari ab interlocutoria: quia ejus gravamen non speratur posse reparari per appellationem à definitiva.

§. V.

Coram quo sit appellandum,

1. Appellandum à iudice & coram eo qui sententiam tulit.

2. Absente iudice facta appellatio est irritanda.

1. Appellandum autem est, sive judicialiter sive extrajudicialiter, coram Iudice, qui sententiam tulit, & à quo appellatur, *c. N. de hirs 95. h. 111*: quia illi debet innotescere appellatio, ad hoc, ut ulterius non procedat: & si processerit, revocetur per eum actus, tanquam attentata. Ideoque si plures de causa cognoverint, & sententiam dixerint, coram omnibus simul collectis, vel, si omnium copia simul haberi non possit, coram singulis vel majori parte separatim appellari debet, *Clement. 1. hoc tit.* Quod si nec quidem majoris partis copia haberi possit, sufficit appellare coram eo vel iis, cujus vel quorum copia haberi potest, adjecta protestatione. Si denique nullius copia haberi queat, aut etiam coram Iudice appellandum sit, à quo præsertim quis ob justum merum appellare non audeat, protestatione super hoc interposita, & causis appellationis saltem in genere expressis, coram probis viris vel coram Notario & testibus, etiam extrajudicialiter, appellare sufficit, *ca. n. l. & ibi*